

'Zet de beste denkers van de stad in een OMT'

Laten we de coronacrisis aangrijpen om een nieuw plan voor Amsterdam te bedenken, betoogt Yves Gijrath. En durf daarbij groot te denken, buiten de gebaande paden om.

[Yves Gijrath](#) 11 oktober 2020, 19:37

Alle inwoners van Amsterdam bekijken de crisis vanuit hun eigen situatie. Beeld DigitalGlobe via Getty Images

Ik en velen met mij snakken naar een plan. Een visie. Nieuwe looplijnen voor een nieuw Amsterdam, als blauwdruk voor Nederland of de wereld. Onze Amsterdamse wethouders en bestuurders doen ongelofelijk hun best. Dat hoor ik overal terug. Er wordt vergaderd en overlegd als nooit tevoren. Ook vorige maand werd op eiland Pampus, in aanwezigheid van burgemeester Femke Halsema en hoogleraar economie en Rabobankdirecteur Barbara Baarsma, druk gedebatteerd over de toekomst. Maar na enig doorvragen, komt de kernvraag: en nu? Dan wordt het heel erg stil. Er is namelijk geen plan. Vergelijk het maar met de brandweer, die overuren draait en van het ene brandje naar het andere rent.

Er wordt veel geblust, maar het vuur wordt niet gedoofd. We weten dat Covid-19 ons allemaal treft. We weten dat vrijwel iedereen klaar is met corona, maar corona is nog niet klaar met ons. We weten ook dat het goedbedoelde 1,5 meterplan niet haalbaar is voor de talloze getroffen sectoren van de economie. Als Femke, Willem-Alexander, Máxima en Grapperhaus het goede voorbeeld niet kunnen geven, hoe kan je dat dan wel verwachten van de markthandelaren van de Albert Cuyp?

Zijn er dan geen oplossingen? Zeker wel. Onorthodox leiderschap met mandaat – dat hebben we nodig. Geen poldermodel, waar we in Nederland zo van zijn gecharmeerd. Ons systeem is en was niet voorbereid op corona. Dat valt niemand te verwijten. Wat we niet willen, is dat de schreeuwers de overhand gaan krijgen. Op 14 maart waarschuwde ik in Het Parool voor een crisis met mogelijk catastrofale gevolgen. De praktijk leert ons helaas dat het beleid waar ik voor vreesde, werkelijkheid is geworden. De afgelopen vijf maanden heb ik 80 uur aan podcastmateriaal opgenomen, meer dan vijfhonderd invloedrijke ondernemers uitgebreid gesproken en het nieuws geconsumeerd als een zombie. De conclusie: iedereen bekijkt de crisis vanuit zijn eigen situatie.

Helikopterview

Dat is begrijpelijk, maar de gezamenlijke frustratie is vooral dat er geen helikopterview is bij de beleidsmakers. Dat is een gemiste kans en een gevaarlijke situatie. Daarom pleit ik voor een nieuwe participatiemaatschappij. Laten we eens dromen: een duurzame, swingende en intelligente stad, waarin op buurtniveau de burger en ondernemer het goede voorbeeld geven. Belonen in plaats van straffen. Creëren in plaats van afbreken. Participeren in plaats van aanschouwen. Reageren in plaats van registreren. Ontwikkelen in plaats van evalueren.

Ik geloof graag in het brein van Rutger Bregman, die stelt dat de meeste mensen deugen. Alleen moet ik nu een winstwaarschuwing geven: de praktijk is anders. De slimmeriken bepalen de looplijnen en de massa heeft geen kans om te ontsnappen aan ‘de oneerlijke samenleving’. Wat bedoel ik daarmee? Zolang de politiek, de media en het bedrijfsleven blijvend worden gedomineerd door de ‘usual suspects’ gaat er helemaal niks veranderen. En rollen we van de ene naar de andere crisis. Ook een crisis is een businessmodel. Helaas. Terwijl we zoveel hebben opgebouwd in de afgelopen vijftig jaar om heel hard voor te vechten.

Golfbewegingen

Het huidige beleid leidt alleen maar tot golfbewegingen naar de flank. Dat kan de linker- of rechterflank zijn. Waar mensen blij van worden, is een samenleving waarin de verhoudingen kloppen. Een samenleving waarin mensen niet uit hun huis worden gezet, omdat ze zonder hun eigen schuld zijn ontslagen. Een stad waarin bijna iedereen kan meedoen. Een geweldloze samenleving waarin de balans zegeviert. Een samenleving met minder regeltjes. Maar zeker ook een samenleving waarin we klappen voor de moedigen. Ik ben zeker geen marxist en het kapitalisme is ook niet iets waarin ik geloof. En dat is een behoorlijke uitspraak van iemand die al twintig jaar onderneemt in een omgeving van kapitalisme.

We hebben grote behoefte aan noodzakelijke, vernieuwende denkwijzen. Dat is een onmeetbare en ongrijpbare stelling. Daarom is deze stelling ook zo lastig. Er is namelijk geen bewijs dat het gaat lukken als je compleet anders gaat denken als stad. Maar toch is dit de enige verstandige en goede ontsnappingsroute. Er moet, het liefste gisteren al, een OMT van grote denkers en doeners worden opgericht dat Amsterdam en Nederland door de crisis gaat loodsen.

Maar wel een OMT met mandaat. Geen praatclubje. Er is oprecht ook geen tijd voor nieuwe verkiezingen. Effe niet, dat is althans mijn bescheiden mening. Stel je eens een bedrijf voor met 10.000 medewerkers waar het kraakt en piept en dan gaat de directie aan zijn personeel uitleggen dat ze de komende zes maanden mogen gaan nadenken over wie de baas moet worden?

Stel alstublieft per omgaande een OMT samen met de honderd beste denkers van de stad. Deze groep splits je bij wijze van spreken op in tien deelgroepen en geef je een maand de tijd om met concrete en slimme oplossingen te komen. Een maand? Ja, en dat is zelfs nog veel tijd. Niemand zal weigeren. Een combinatie van bollebozen, marktlieden, schrijvers, hulpverleners, ambtenaren, ondernemers, kunstenaars, sporters, journalisten, studenten, virologen, medici, columnisten en enkele hoogleraren.

Hoopgevend

Sluit ze maximaal een maand op en de conclusies zullen verbijsterend en vooral hoopgevend zijn. Dat is althans mijn grote persoonlijke overtuiging.

De call om deze urgente gedachte in werking te zetten, moet wel vanuit de gemeenteraad komen, anders zal de implementatie van de oplossingen niet gaan lukken. Dan wordt het weer een wij-zijdiscussie.

Vrees de andersdenkenden niet, omarm ze. En geef als leidraad dan de zeven M's: moed, MKB, micro, multicultureel, magistraal, maakbaarheid en Mokum.

Ik heb wel nog een pregnante vraag: wie maakt de call bij de gemeente?

Yves Gijrath is mediaondernemer en hoofd van MastersHQ. Beeld RJR Fotografie